

Българска народна банка

18 май 2007 г.

12:00 ч.

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹

януари – март 2007 г.

Изготвянето на данните за търговския баланс и текущата сметка на платежния баланс за периода януари – март 2007 г. бе повлияно от промените в начина на отчитане на външната търговия в условията на членството на България в Европейския съюз (ЕС)². До края на 2006 г. всички фирми извършващи внос или износ на стоки бяха задължени да декларират тази дейност чрез митнически декларации. След 1 януари 2007 г. фирмите извършващи стокообмен със страните – членки на ЕС се отчитат по системата „ИНТРАСТАТ“ (въведена със „Закон за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки“, ДВ бр. 51 от 2006 г.). Съгласно Закона, фирмите които имат оборот над определения от Националният статистически институт (НСИ) праг за деклариране, подават Интрастат декларации пред Националната агенция по приходите. Агенцията следва да извършва контрол на обхвата на задължените лица, да следи за изпълнение на задълженията им по системата „Интрастат“, както и да контролира достоверността на предоставяните данни.

Вносът и износът с трети страни (не-членки на ЕС), както и движението на стоки в ЕС, осъществявано под митнически контрол продължава да се отчита чрез митнически декларации, като Агенция „Митници“ предоставя данните за обработка на НСИ.

Институтът обединява тези данни с информацията по системата „Интрастат“, обработва ги и след извършване на допълнителни оценки предоставя данните на потребителите, в т. ч. и на Българската народна банка.

От началото на 2007 г. се наблюдават следните проблеми с обхвата и качеството на данните от системата Интрастат, които оказват силно влияние върху данните за вноса и износа:

- При изпращанията на стоки (износ) за периода януари – март 2007 г. са получени декларации от 90.4% от фирмите задължени ежемесечно да подават Интрастат декларации.
- При пристиганията на стоки (внос) за същия период са получени декларации от 88.7% от фирмите задължени ежемесечно да подават Интрастат декларации.
- При изпращанията на стоки (износ) за периода януари – март 2007 г., 42.7% от получените декларации не съдържат информация за изпращания (износ) на стоки. При получаванията (внос) 41.3 % от всички подадени декларации не съдържат данни.³
- Висок е броят на фирмите подали за март т. г. декларации без да посочат данни в тях – 69.6% от получените декларации за изпращания на стоки (износ), и 61.9% при получаванията на стоки.

Поради тези проблеми е необходимо, предварителните данни за вноса и износа за периода януари – март 2007 г. да бъдат анализирани и интерпретирани внимателно.

¹ Данни от аналитичната таблица на платежния баланс. Предварителни данни за 2006 г. и 2007 г.

² Виж съобщението на БНБ от 16 януари 2007 г. за „Изменения в отчитането на външната търговия на България“.

³ Съгласно чл. 25, ал. 2 от Закона, в рамките на текущата отчетна година Интрастат операторите могат да изпращат данни за корекция на всички подадени месечни декларации, а освен това до 30 април 2008 г. те имат право да изпращат декларации, с които да коригират данните за предходната година.

Данните за отчетния период ще бъдат ревизирани с получаването на подробните данни за март 2007 г. Националният статистически институт ще предостави тези данни на БНБ на 30 май 2007 г. и те ще бъдат включени в таблицата на платежния баланс за април 2007 г. Той ще бъде публикуван на 15 юни 2007 г.

За март 2007 г. **текущата сметка** е отрицателна в размер на 511.3 млн. евро при отрицателна в размер на 443.3 млн. евро за същия месец на 2006 г. За януари – март 2007 г. текущата сметка има дефицит в размер на 1501.7 млн. евро (5.6% от БВП) при дефицит от 1093.6 млн. евро (4.4% от БВП) за същия период на 2006 г.

Търговското салдо за януари – март 2007 г. е отрицателно в размер на 1484.8 млн. евро при отрицателно в размер на 1053.4 млн. евро за същия период на 2006 г.

Износът (FOB) възлиза на 2837.3 млн. евро при 2672.3 млн. евро за същия период на 2006 г. **Вносът (FOB)** е 4322.1 млн. евро при 3725.7 млн. евро за януари – март 2006 г.

Салдото по **услугите** е отрицателно в размер на 128.1 млн. евро (0.5% от БВП) при отрицателно в размер на 176.9 млн. евро (0.7% от БВП) за същия период на 2006 г.

Салдото по статията **Доход** е положително в размер на 34.5 млн. евро (0.1% от БВП) при положително в размер на 17.7 млн. евро за същия период на 2006 г. **Полученият и дължим доход** (367.1 млн. евро) нараства с 68.4 млн. евро в сравнение с януари – март 2006 г. (298.7 млн. евро). **Платеният и дължим доход** възлиза на 332.6 млн. евро и е по-висок с 51.6 млн. евро в сравнение с януари – март 2006 г. (281 млн. евро).

Нетните постъпления от **текущи трансфери** възлизат на 76.7 млн. евро (0.3% от БВП) при 119 млн. евро (0.5% от БВП) за същия период на 2006 г.

Капиталовата сметка е положителна в размер на 5.8 млн. евро при положителна в размер на 18.5 млн. евро за същия период на 2006 г.

Финансовата сметка е положителна в размер на 1548.4 млн. евро при положителна в размер на 849.5 млн. евро за същия период на 2006 г.

Преките инвестиции в чужбина са 10.1 млн. евро при 22.8 млн. евро за същия период на 2006 г. **Преките чуждестранни инвестиции в страната**⁴ са 770.8 млн. евро (2.9% от БВП) при 789.6 млн. евро (3.1% от БВП) за същия период на 2006 г. Преките инвестиции покриват 51.3% от дефицита на текущата сметка за отчетния период при 72.2% за януари – март 2006 г.

Портфейлните инвестиции – активи нарастват с 34.4 млн. евро, а за същия период на 2006 г. те нарастват с 63.5 млн. евро. **Портфейлните инвестиции – пасиви** намаляват със 195.1 млн. евро основно поради погасяването в края на февруари 2007 г. на глобални облигации, емитирани от правителството и притежавани от нерезиденти. За януари – март 2006 г. **портфейлните инвестиции – пасиви** нарастват със 133.6 млн. евро.

⁴ Предварителни данни за 2006 г. и 2007 г. Данните за 2007 г. ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на фирмите с чуждестранно участие, представени пред БНБ и с тримесечните и годишните данни на НСИ.

Други инвестиции – активи намаляха с 500.8 млн. евро при увеличение в размер на 670 млн. евро за същия период на 2006 г. **Други инвестиции – пасиви** нарастват с 516.4 млн. евро при увеличение от 682.7 млн. евро за януари – март 2006 г.

За отчетния период Статията **Грешки и пропуски** е отрицателна в размер на 1.1 млн. евро. За същия период на 2006 г. статията е положителна в размер на 7.6 млн. евро.

Общият баланс е положителен в размер на 51.3 млн. евро при отрицателен общ баланс в размер на 218 млн. евро за същия период на 2006 г.

За януари – март 2007 г. резервните активи на БНБ⁵ нарастват с 31.4 млн. евро.

През януари – март 2007 г. задълженията към Международния валутен фонд (нето) намаляват с 19.9 млн. евро при намаление в размер на 193.7 млн. евро за същия период на 2006 г.⁶

* * *

Приложения: Платежен баланс на България в евро (аналитично представяне)

Таблиците за платежния баланс и външната търговия на България, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ на *Статистика/ Външен сектор/ съответно Платежен баланс и Външна търговия.*

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ОТДЕЛ "ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА"

ПЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР БАТЕНБЕРГ“ №1, СОФИЯ 1000

Тел.: (00359-2) 9145 1656; Факс: (00359-2) 980 24 25

e-mail: press_office@bnbank.org

Интернет: <http://www.bnb.bg>

⁵ Без измененията, дължащи се на курсови разлики.

⁶ Предсрочното погасяване на 24 април 2007 г. на целия остатъчен размер на дълга към Международния валутен фонд ще бъде отразено в отчета за април 2007 г.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

АНАЛИТИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ* (в милиони евро)	Месечни данни		Акумулирани данни от началото на годината		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца	
	Март.06	Март.07	към 31.03.2006	към 31.03.2007	към 31.03.2006	към 31.03.2007
А. Текуща сметка¹	-443.3	-511.3	-1093.6	-1501.7	-3149.1	-4386.0
Стоки: кредит (f.o.b.)	976.6	1071.8	2672.3	2837.3	10058.1	12147.7
Стоки: дебит (f.o.b.)	-1402.9	-1627.2	-3725.7	-4322.1	-14799.9	-17969.1
<i>Търговски баланс²</i>	<i>-426.3</i>	<i>-555.4</i>	<i>-1053.4</i>	<i>-1484.8</i>	<i>-4741.9</i>	<i>-5821.4</i>
Услуги: кредит	195.0	240.9	551.1	651.5	3587.9	4090.6
Транспорт ³	65.4	70.9	177.6	194.3	982.6	1106.1
Пътувания ⁴	80.9	93.7	226.3	251.4	1960.6	2087.0
Други услуги	48.6	76.3	147.2	205.8	644.8	897.5
Услуги: дебит	-257.9	-271.9	-728.0	-779.7	-2908.8	-3321.8
Транспорт ³	-74.9	-99.4	-225.5	-261.2	-925.0	-1099.5
Пътувания ⁴	-80.3	-97.3	-248.2	-287.7	-1072.2	-1210.9
Други услуги	-102.7	-75.1	-254.4	-230.8	-911.6	-1011.4
<i>Услуги, нето</i>	<i>-62.9</i>	<i>-31.0</i>	<i>-176.9</i>	<i>-128.1</i>	<i>679.1</i>	<i>768.8</i>
<i>Стоки и нефакторни услуги, нето</i>	<i>-489.2</i>	<i>-586.4</i>	<i>-1230.3</i>	<i>-1612.9</i>	<i>-4062.7</i>	<i>-5052.7</i>
Доход: кредит	90.8	117.9	298.7	367.1	1220.6	1342.9
Компенсации на наетите ⁵	72.0	98.7	223.9	286.2	928.7	1086.0
Инвестиционен доход	18.8	19.2	74.8	80.9	291.9	256.9
Доход: дебит	-84.7	-89.9	-281.0	-332.6	-1080.3	-1285.5
Компенсации на наетите	-0.2	-1.6	-0.4	-4.2	-9.4	-24.6
Инвестиционен доход	-84.5	-88.2	-280.6	-328.4	-1070.9	-1260.8
<i>Доход, нето</i>	<i>6.1</i>	<i>28.0</i>	<i>17.7</i>	<i>34.5</i>	<i>140.4</i>	<i>57.5</i>
<i>Стоки, нефакторни услуги и доход, нето</i>	<i>-483.1</i>	<i>-558.4</i>	<i>-1212.6</i>	<i>-1578.5</i>	<i>-3922.4</i>	<i>-4995.2</i>
<i>Текущи трансфери, нето</i>	<i>39.8</i>	<i>47.1</i>	<i>119.0</i>	<i>76.7</i>	<i>773.3</i>	<i>609.2</i>
Текущи трансфери, кредит ⁶	51.8	78.9	155.3	215.0	941.3	884.9
Текущи трансфери, дебит	-12.0	-31.7	-36.4	-138.2	-167.9	-275.7
Б. Капиталова сметка^{1,7}	0.7	1.6	18.5	5.8	211.9	166.8
Капиталови трансфери, нето ⁶	0.7	1.6	18.5	5.8	211.9	166.8
Текуща и капиталова сметка	-442.6	-509.7	-1075.1	-1496.0	-2937.2	-4219.3
В. Финансова сметка^{1,7}	431.0	650.9	849.5	1548.4	3094.1	6094.5
<i>Преки инвестиции, нето, вкл.⁸</i>	<i>285.7</i>	<i>304.7</i>	<i>766.8</i>	<i>760.6</i>	<i>3310.2</i>	<i>3976.6</i>
Преки инвестиции в чужбина	-7.9	-14.4	-22.8	-10.1	-254.8	-109.1
Преки инвестиции в България ⁹	293.6	319.1	789.6	770.8	3241.6	4085.7
Портфейлни инвестиции-активи ¹⁰	-56.8	-7.0	-63.5	-34.4	-109.0	-321.6
Портфейлни инвестиции-пасиви	106.4	-23.4	133.6	-195.1	-468.2	133.3
Други инвестиции-активи	-539.5	-53.7	-670.0	500.8	-1137.6	-700.4
Търговски кредити, нето ¹¹	-17.7	0.0	-292.8	0.0	-299.6	-88.5
Заеми	-9.0	-11.6	15.0	-6.4	89.0	-95.8
Валута и депозити ¹²	-506.9	-27.2	-384.5	564.8	-923.6	-473.2
Други активи	-5.9	-14.9	-7.8	-57.6	-3.3	-42.9
Други инвестиции-пасиви	635.3	430.3	682.7	516.4	1498.6	3006.8
Търговски кредити, нето ¹³	11.0	0.0	33.0	0.0	165.5	287.1
Заеми ¹⁴	312.0	250.9	342.9	236.2	1350.6	2207.1
Депозити на нерезиденти	280.3	191.9	264.8	275.0	-59.9	524.2
Други пасиви	32.0	-12.6	41.9	5.2	42.5	-11.7
<i>Общо за групи А, Б и В</i>	<i>-11.5</i>	<i>141.2</i>	<i>-225.6</i>	<i>52.4</i>	<i>156.9</i>	<i>1875.2</i>
Г. Грешки и пропуски	168.0	339.2	7.6	-1.1	308.6	179.7
ОБЩ БАЛАНС (Общо за групи А, Б, В и Г)	156.5	480.4	-218.0	51.3	465.5	2054.9
Д. Резерви и друго финансиране	-156.5	-480.4	218.0	-51.3	-465.5	-2054.9
Резервни активи на БНБ ¹⁵	-140.8	-465.5	411.7	-31.4	-59.2	-1949.0
Ползвани кредити от МВФ, нето	-15.7	-14.9	-193.7	-19.9	-522.4	-105.9
Извънредно финансиране	0.0	0.0	0.0	0.0	116.1	0.0

* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с 5-тото издание на "Ръководството по платежен баланс" на МВФ.

1/ Предварителни данни.

2/ Данни от митническите декларации, допълнени с данни от НСИ и обработени от БНБ по дата на митническата декларация.

За 2006 г. предварителни данни към 18 януари 2007 г., получени от Агенция "Митници", допълнени с информация от НСИ и обработени от БНБ.

За 2007 г. предварителни данни на НСИ, които включват данни от системата „ИНТРАСТАТ“ към 8 май 2007 г.

за страните от ЕС и данни от митническите декларации към 4 май 2007 г. за страните извън ЕС.

3/ Оценки за товарен транспорт по методология на БНБ и НСИ.

4/ Оценки по методология на БНБ и на Министерството на икономиката. Данните за броя на чуждестранните граждани, посетили

страната през 2007 г. се базират на информацията от НСГП и оценки на НСИ.

Данните за броя на българите, излезли от страната през 2007 г. се базират на информацията от НСГП.

5/ Оценки по методология на БНБ.

6/ Част от текущите трансфери са прекласифицирани като капиталови съгласно информация, постъпила от Министерство на финансите.

7/ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаление на пасиви).

8/ В статията се отразяват и всички сделки, които представляват придобивания или сливания.

9/ Данни от фирми с чуждестранно участие, Агенцията за приватизация, НСИ, Централния депозитар, търговските банки и др.

Данните за 2006 г. и 2007 г. включват само реинвестираната печалба на търговските банки.

10/ На база на данни от търговските банки.

11/ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

12/ Данни на Банката за международни разплащания (BIS) за периода януари - септември 2006 г.

Данните за периода октомври - декември 2006 г. и 2007 г. подлежат на ревизии.

13/ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

14/ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

15/ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови разлики. Отрицателният знак (-)

показва увеличение на резервните активи, а положителният (+) - намаление.